

Masum Önderlerin Gayb Bilgisi ve Dünyevi Zorluklar

<"xml encoding="UTF-8?">

Masum Önderlerin Gayb Bilgisi ve Dünyevi Zorluklar

Ayetullah Cafer Subhani

Masum İmamlar olaylardan, sıkıntılardan ve gaybten haberdar oldukları halde neden zehirlenme ve benzeri tatsız olaylara hedef olmuşlardır?

Cevap

Peygamber ve İmam, ilahi bir şahsiyete ve yüce imamet ruhuna sahiptir. Şahsiyetlerinin bir bölümü ilahi bir ihsan, diğer bir bölümü ise Allah'a kulluk ve ibadet yolunda çalışmanın ürünüdür. Onlar, günlük hayatlarında olaylar karşısında ve hakemlik makamında normal bir ilimle amel etmek ile görevlidirler.

Bu ilim yaygın sebep ve doğal nedenlerin bir ürünü olup herkesin emrinde bulunmaktadır. Bu ilahi şahsiyet, velayet ruhu sayesinde olayları ve hadiseleri yüce bir ufuktan görmekte ve tabiat ötesi ilmi sebebiyle bu olayların nedenlerinden haberdar bulunmaktadır. Ama ileride açıklayacağımız terbiye boyutları

sebebiyle kendi şahsi hayatlarında hatta hakemlik gibi toplumsal işlerde dahi bu ilimden istifade etmekle görevli değillerdir. İmam kendi hayatında karşılaşmış olduğu sorunları, bu gaybi silahla halletme yoluna gitmemeli, tatsız olayların nedenlerini ortadan kaldırmaya kalkışmamalı ve bireylerin ihtilaf ve düşmanlıklarını çözmeye uğraşmamalıdır.

Allah'ın İsteği Karşısında Peygamber'in Teslimiyeti

Peygamber mescide oturuyordu. Kendisine oğlu İbrahim'in durumunun hiç de iyi olmadığını söylediler. Peygamber eve geldi, çocuğunu kucakladı, gözleriyle masum çocuğunu seyrettiği bir

halde şöyle buyurdu: "Ey aziz İbrahim! Benim elimden hiçbir şey gelmez. İlahi taktir de geri dönmez. Babanın gözü, senin ölümüne ağlamakta ve kalbi hüznün içinde bulunmaktadır. Ama hiçbir zaman Allah'ın gazabına neden olacak bir söz söylemeyeceğim. Eğer bizim de senin arkandan geleceğine dair ilahi doğru bir vaad olmasaydı, senin ayrılığına daha çok ağlar ve üzüldüm."

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) risaleti boyunca tabiat ötesi üç güçlü silaha sahipti. Hassas ve tatsız olaylarda bu silahlardan birini kullanarak durumu değiştirebilir ve çocuğunun sağlığını geri çevirebilirdi. Ama Peygamber, asla bu silahlardan istifade etmemiştir. Bu üç silah şunlardır:

1-Mucize

2-Müstecap dua

3-Gaybten haberdar olma

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) mucize ve sahip olduğu velayet yoluyla çocuğunu sağlığına kavuşturabilirdi. Nitekim Hz. İsa (a.s) da tabiatla tasarrufta bulunmak, ölüleri diriltmek ve tedavisi mümkün olmayan hastaları sağlığına kavuşturmak hususunda sahip olduğu velayet makamından istifade ediyordu.

Aynı şekilde Peygamber (s.a.a) de kendisine verilen müstecap duaların bereketiyle oğlunun durumunu değiştirebilir ve onu sağlığına kavuşturabilirdi. Peygamber (s.a.a) gaybten haberdar olma vasıtasıyla hastalığın etkenlerini daha ortaya çıkmadan yok edebilir ve böylece çocuğu söz konusu hastalığa yakalanmayabilirdi.

Ama Peygamber (s.a.a) bu ve benzeri hususlarda bu üç güçlü silahtan hiçbirinden istifade etmedi. Sıradan sebepler ve doğal kaynaklardan dışarı çıkmadı. Neden? Zira bu sebepler ve nedenler, başka hedefler için Peygambere verilmiştir. Peygamber, velayetini isbat etmeye muhtaç olduğundan bu silahlardan istifade etmelidir; şahsi işlerinde tatsız olaylar karşısında ve hakemlik makamında değil.

Peygamber, bu araçlardan ilahi izin olduğu taktirde istifade edebilirdi. Dolayısıyla sadece nübuvvet ve rububiyet makamıyla irtibatını ispatlama durumunda bu yola başvurması gerekirdi; şahsi ve cüz'i meselelerde değil.

Bir asker, tüfek ve otomatik silahlara sahip olduğu halde bu silahları kendisine izin verilen hususlar dışında kullanmaya izinli değildir. Özellikle de şahsi işlerinde ve sıradan hususlarda bu

silahını kullanamaz.

Peygamber veya imamların sıkıntılar esnasında bu silahlardan istifade etmemesi gerektiğinin delillerinden biri de bu metoda başvurduğu taktirde pratik tebliğlerinin etkisinin ortadan kalkmasıdır. Zira hiç şüphesiz önderin hayatı, musibetler karşısındaki sabrı, direnişi ve cihat meydanlarındaki fedakarlıkları takipçileri için bir örnek teşkil etmektedir. Elbette masumlar, mucize, müstecap dua veya gaybi bilgileri sebebiyle bir takım musibetlerden kurtulabilirler,

örneğin mucize olarak çocuklarına şifa verebilirler veya iyileşmesi için müstecap dua ve gayb ilmini kullanabilirler. Ama bu durumda diğerlerine zorluklar karşısında sabretmeyi tavsiye edemezler. Eğer o, cihat meydanlarında veya Allah yolunda şehadet hususunda bu sebeplerden istifade edecek,

bütün bela oklarını kıracak ve kendisini sıkıntılardan uzak tutacak olursa, artık ümmeti direnmeye ve sıkıntılara tahammül etmeye davet edemez. Zira bu durumda masum önderin hayatına itiraz edilir ve herkes şöyle der: "Bu seçkin sıfatlara sahip olan bir insan, bize böylesine yaratıcı programlar ve uygulamalar tavsiyesinde bulunabilir."

Dert ve sıkıntısı olmayan ve hayatı boyunca zorluklarla karşılaşmayan bir kimse, insanlar için hayat dersi veremez ve ahlak örneği teşkil edemez. Bu açıdan musibet ve zorluklarda bu ilahi şahsiyetler, diğer insanlar gibi davranmış ve bu belaları def etme hususunda normal nedenlere sarılmışlardı. Bazen bu sebeplerin yetersizliği nedeniyle de çabaları ve zahmetleri hiçbir sonuç vermemiştir.

Masum önderlerin hayat ve tarzının diğerlerinden bir farkı bulunmamaktadır. Onlar da sıradan insanlar gibi hastalanmakta ve zamanındaki ilaçlara başvurmaktadır. Toplumsal olaylarda, savaş ve cihat meydanlarında bu sıradan araçlar ve ilimlerden istifade etmekte ve olayları kendisine bildirmeleri için bir takım kimseleri görevlendirmektedirler. Bütün bunlar, özel durumlar dışında mucize göstermelerinin caiz olmayışından kaynaklanmaktaydı.

İslami Hadislerden Birkaç Canlı Örnek

Büyük İslam peygamberi (s.a.a) sözlerinde bize bu konuyu açık bir şekilde beyan etmiştir. Şimdi bunlardan bazı örnekler aktaralım:

1-Müminlerin Emiri'nin (a.s) sekreteri olan Ubeydullah b. Rafi' şöyle diyor: "İmam Ali (a.s) Ebu Musa Eşa'ri'yi hakemlik için Devmet'ul-Cundel'e gönderdiği zaman ona şöyle buyurdu: "Allah'ın kitabına göre hüküm ver ve aşırı gitme" Ebu Musa yola düştüğü zaman ise İmam şöyle buyurdu: "Ben onu aldatılmış görmekteyim."

Ebu Rafi' şöyle diyor: "Ben, İmam Ali'ye (a.s) şöyle arzettim: "Onun aldatılmış olduğunu bildiğin halde neden onu gönderdin?" İmam şöyle buyurdu: "Oğulcağızım! Eğer Allah kulları hakkında ilmiyle amel edecek olsaydı, insanlara Peygamberleri göndermeye ihtiyaç duymazdı."

Yani Allah-u Teala peygamber gönderilsin veya gönderilmesin, kendisine iman etmeyen bir grubun olacağını bilmektedir. Ama buna rağmen Peygamberler göndermektedir. Hz. Ali (a.s) Allah'ın sonsuz ilmini hatırlatarak kendi özel hayatında sıradan nedenlerden istifade etmekle görevli olduğunu ve gayb ilminin amel ölçüsü olmadığını beyan etmiştir.

2-İslami rivayetlerde gördüğümüz üzere önderlerimizin, hüküm ölçüsü, İslami yargı ilkeleri olmuştur. Yani şahit ve yemin araçlarından istifade etmişlerdir; sıra dışı ilim ve bilgilerinden değil. Nitekim İmam Sadık (a.s) Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir: "Ben sizin aranızda, beyyineler ve yeminler üzere hükmetmekteyim. Sizden bazısı hüccet ve delil ikame etme hususunda diğer bazısından daha zayıf ve acizdir..."

Bazı hadislerden de istifade edildiği gibi İmam (a.s) hüküm verirken ve ilahi hadleri uygularken şahit ve yemin makamından ileri geçebilir ve kendi ilmiyle amel edebilir. Ama bu ilim de zahiri sebepler ve normal yollarla elde edilen bir ilim olmuştur.

Büyük fakih Merhum Seyyit Muhammed Kazı Tabatabai şöyle diyor: "Kadı ve hakim olan bir kimse davaları halletme hususunda şahsi ilminden istifade edebilir.

Ama bu ilim doğal nedenlerden kaynaklanan bir ilim olmalıdır; cifır ve remel gibi normal olmayan kaynaklardan hasıl olan bir ilim değil." Merhum Seyyid Muhamed Kazım Tabatabai, bu sözüne delil olarak aşağıdaki rivayeti göstermektedir: "İmam birinin zina ettiğini veya içki içtiğini gördüğünde onun hakkında ilahi haddi uygulayabilir. Zira o Allah'ın insanlar arasındaki eminidir."

Bu hususlarda da İmam elbette ilminden istifade edebilir. Ama bu ilimden maksat doğal ve normal bir ilimdir. Hadiste geçen "nazere" (gördü) ifadesi de bu gerçeği ispat etmektedir.

Müminleirn Emiri Hz. Ali'nin (a.s) hakemliğine dikkatle bakıldığında şu hakikat açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır ki İmam da özel bir çaba göstererek hakikatleri ortaya çıkarmakta ve her iki .tarafın hakikati itiraf ettiği bir anda hüküm vermekteydi